

LA MARGOT I EN XAVIER

Es va fer estimar per molta gent.

Va ser una de les plomes més emblemàtiques de la generació de joves periodistes que, a Catalunya, van dinamitzar vells i nous mitjans abans i durant la Transició. I ho va fer des de la triple condició de dona, demòcrata i progressista. Va ser una de les primeres dones, des del final de la Guerra Civil, amb responsabilitats a les redaccions. També va formar part de la primera Junta del Col·legi de Periodistes, filla de l'antiga Associació de la Premsa. I a banda de publicar milers d'articles, columnes i entrevistes, encara li va quedar temps per crear revistes, dirigir programes de televisió, escriure discursos i guions i dirigir col·leccions d'assaig.

Per a ella, el periodisme consistia a formular preguntes i obtenir respostes, i a aquesta fi aportava, entre altres virtuts, el seu tracte, exquisit, la seva empatia, la seva discreció i un somriure desarmant. Hi dedicava vint-i-quatre hores al dia, sempre amb els ulls i les orelles ben oberts, pescant notícies, idees i reflexions que apuntava a la seva inseparable llibreta.

Margarita Rivièrre, la Margot, sempre disposada a veure les coses positives de la vida —perquè si no, deia, no val la pena viure-la— ens va deixar el 29 de març. Tenia setanta anys. Sis dies abans, havia publicat l'últim article d'anàlisi. Cinc dies abans, havia pre-

Foto: Sergio Ruiz

ELLA VA SER UNA DE LES PLOMES MÉS EMBLEMÀTIQUES DE LA SEVA GENERACIÓ. ELL, UN SÍMBOL DE LA LLIBERTAT D'EXPRESSIÓ

sentat el seu últim llibre, *Clave K*, un thriller econòmic i polític, i alhora una faula moral sobre l'exercici del poder a Catalunya. El seu testament, de fet: no es va decidir a morir fins que el llibre no va ser a les llibreries. Detallista fins al final, ella va triar, quaranta-vuit hores abans, la música del seu comiat: Beatles, George Harrison, Elvis Presley. Al llibre de condol, vam ser molts els qui hi vam escriure simplement això: Gràcies, Margot, t'estimem.

Onze dies més tard, el 9 d'abril, ens deixava un altre dels grans, dels molt grans, dels mítics: en Xavier Vinader. Periodista compromès, símbol de la llibertat d'expressió durant la Transició i referent del periodisme d'investigació. Tenia seixanta-vuit anys.

D'ell, Gregorio Morán ha dit: "Vinader y yo fuimos cómplices, que es algo más difícil de explicar que ser amigos y colegas. Su muerte, casi una agonía desde hace años, convierte la trayectoria de su vida en una metáfora. La metáfora del periodismo de investigación, ese árbol desaparecido del paisaje mediático español y que no cabe confundir con el periodismo de denuncia".

Es considerava un periodista de combat. La seva minusvalidesa i aparent feblesa el feia ser, de fet, molt més valent i desplegar en tot allò que feia molta més energia que molts de nosaltres. Va voler ser reporter i va cobrir la invasió russa de l'Afganistan i la Revolució dels Clavells. Però la seva combativitat, afegida a la curiositat innata, el van portar a especialitzar-se en el "costat fosc": les trames de l'extrema dreta vinculades als serveis policials, militars o d'informació de l'Estat.

Dos mesos abans de la seva mort, TV3 va emetre el documental *Xavier Vinader, periodista contra la guerra bruta*, on es descriuen els fets que van motivar el mite de l'home que Vázquez Montalbán anomenava "flagel·lador de parafeixistes", el primer professional del periodisme exiliat i engarjolat de la democràcia.

En Xavier era un home vital, amb un gran sentit de l'humor i una fe indestructible en la necessitat social del periodisme d'investigació. El que més l'interessava era el plaer de lligar caps, fer preguntes i llegir tota la documentació possible. Era un periodista molest, que mai no es limitava a la versió oficial. Un senyor periodista. A tots els que, agraïts, ens reclamem seguidors seus, ens queda no només el record de la seva cordialitat sinó, sobretot, el llegat del compromís i de la força del seu convenciment, amb l'esperança, Xavier, que els nous temps i els nous mitjans ens permetran mantenir encesa la flama del periodisme d'investigació.

Ben cordialment,

Neus Bonet i Bagant

Degana del Col·legi de Periodistes de Catalunya

degana@periodistes.org